

Аллоҳнинг амрини бажарган кам бўлмайди

19:00 / 05.03.2024 1819

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

بَصِيرًا خَيْرًا بَعَادِهِ. كَانَ إِنَّهُ، وَيَقْدِرُ إِشَاءَ لِمَنْ الرِّزْقَ يَبْسُطُ رَبِّكَ إِنَّ

«Албатта, Роббинг ризқни хоҳлаган кишига кенг қилур ёки тор қилур. Албатта, У бандаларидан ўта хабардор ва кўриб турувчи Зотдир» (Исро сураси, 30-оят).

Кишилардан баъзиларига ризқини мўл-кўл бериб, бой-бадавлат қилувчи ҳам, баъзиларининг ризқини кесиб, камбағал-бечора қилувчи ҳам Аллоҳ таолонинг Ўзи. Ўша Аллоҳ таолонинг Ўзи мол-дунёни ақл ила сарф қилишни амр этмоқда.

«Албатта, У бандаларидан ўта хабардор ва кўриб турувчи Зотдир».

Кимнинг ризқини кенг қилган бўлса, хабардорлик ила ва кўриб-билиб қилган. Кимнинг ризқини тор этган бўлса ҳам, хабардорлик ила кўриб-билиб туриб, амр этган. Унинг амрини бажарган кам бўлмайди.

Аллоҳ таолонинг Ўзи ризқ берувчи бўлгач, кимга хоҳласа, кўп, кимга хоҳласа, оз ризқ беради:

﴿كَبِيرًا خَطَا كَانَ فَنَلَهُمْ إِنْ وَإِيَّاكُمْ نَزَّلْنَاهُمْ نَحْنُ إِمْلَاقِي حَشِيَّةَ أَوْلَادِكُمْ نَقْلُوا وَلَا﴾

«Фақирликдан қўрқиб, болаларингизни ўлдирманг. Биз уларни ҳам, сизларни ҳам ризқлантирамиз. Албатта, уларни ўлдириш катта хатодир» (Исро сураси, 31-оят).

Жоҳилият даврида арабларда фақирлик ва очликдан қўрқиб, фарзандни тириклай кўмиб юбориш одати бор эди. Ҳозирги замон жоҳилиятида ҳам очлик ёки кўп сарф-ҳаражатдан қочиб, фарзандни туғмаслик, битта ёки иккитадан орттирмаслик одати кенг тарқалган. Бу, аввало, эътиқоднинг бузуқлигига бориб тақалади. Аллоҳга иймони йўқ ёки бузуқ ақийдадаги, Аллоҳ ҳаммага ризқ беришга қодирлигини инкор этадиган одамгина фақирликдан қўрқиб, ўз болаларини ўлдириши мумкин.

«Албатта, уларни ўлдириш катта хатодир».

Катта гуноҳдир. Аллоҳнинг Розик эканига иймон келтирмасликдир.

Болани ўлдирмаслик ҳақидаги амрдан сўнг зино қилмаслик ҳақидаги фармон келади:

﴿سَيِّئًا وَسَاءَ فَحِشَّةً كَانَ إِنَّهُ الزَّقِّ نَقْرَبُوا وَلَا﴾

«Ва зинога яқинлашманглар. Албатта, у фаҳш иш ва ёмон йўлдир» (Исро сураси, 32-оят).

Оятда «**зино қилманглар**», эмас, балки

«зинога яқинлашманглар», дейилмоқда. Бу эса «зино қилманглар», дегандан кўра қаттиқроқдир. Мўмин-мусулмон одам зино қилиш тугул, унинг яқинига ҳам йўламаслиги керак. Зинога олиб борувчи нарсалардан ҳам узоқда бўлиши лозим. Чунки

«Албатта, у фаҳш иш ва ёмон йўлдир».

Аллоҳ таоло мўмин-мусулмонларни барча фаҳш ишлар ва ёмон йўллардан қайтарган. Энди эса ҳам фаҳш иш, ҳам ёмон йўл бўлган зинодан қайтармоқда. Мўмин-мусулмонлар бу ишнинг нақадар хатарли эканини тушуниб етмоқлари ва ундан қайтмоқлари лозим.

Уламоларимиз зинодан қайтариш ҳақидаги ушбу оятнинг ундан олдинги фарзандларни ўлдирмаслик ҳақидаги оятдан кейин ва ноҳақ одам ўлдиришдан қайтарган оятдан олдин келиши бежиз эмас, деган фикрни олға сурганлар. Чунки зино – ҳалол-пок йўл билан сарфланса, фарзандлар пайдо бўладиган моддани беҳуда, ҳаром йўлда сарф қилишдан иборатдир. Зинокор иложи борича ушбу ҳаром алоқа туфайли бола бўлиб қолмаслигига уринади. Мабодо бола бўлиб қолса ҳам, уни туғилишидан олдин ёки кейин ўлдиради. Агар зинодан бўлган бола ҳаётга келса ҳам, ҳаромдан бўлгани учун жамиятда тирик ўлик бўлиб юради.

Шу билан бирга, зино жамиятга ҳам катта зарарлар келтиради, бора-бора уни ҳалок қилиши мумкин. Қадимдан зинога мубтало бўлган жамият ва давлатлар ҳалокатга учраб келган.

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди